

Jógvan Sundstein um skattalógaruppskotið:

Upplýsingarnar kunnu misbrúkast

— Vit kunnu ímynda okkum, at figgjar-málaráðharrin fer at ringja til skattavaldið og siga, at hann fegin vil hava hesar og hasar upplýsingarnar um tann og tann persónin. Verður hetta uppskotið samtykt, so fáa vit eina skipan, har allir ókonomiskir upplýsingar viðvíkjandi øllum persónum í landinum eru tøkir til nýtslu og sjálvandi eisini til misnýtslu, segði Jógvan Sundstein, framsøgumaður Fólksflokksins, m.a. undir 1. viðgerð av uppskoti landsstýrisins um broytingar í skattalógini.

Jógvan Sundstein helt fyrri, at broytingarnar í skattalógini eru so rúgvismiklar, at tær hava ongan sømiligan møguleika at kunna verða avgreiddar í hesi tingsetuni. Hann skeyt tí upp, at skattanevndin verður broytt til millumtinganevnd, soleiðis at málið kann verða framlagt aftur úr nevndini á ólavseku.

— Men skuldi tað hent seg, at samgongan fer at koyra hetta málið skjótari enn sømiligt er, so vil eg í øllum førum biðja um, at tað verður tikið upp í formansskapinum í tinginum, soleiðis at vit kunnu fáa so nøkunnlaða skil á aftur tingviðgerðini, sum eg haldi er farin heilt út av sporinum.

Strikið lógina heilt

Um lógaruppskotið segði Jógvan Sundstein annars, at tey eru ein burturvendan frá vanligum lóg-gávuvarbeiði, og helt fyrri, at landsstýrið eins væl kundi tikið avleiðingarnar av hesum politikki fult út og strikað allar greinarnar í skattalógini. Ístaðin kundi tað sett upp nakrar heilt fáar greinar, ið siga, at persónar, virki og feleg skulu gjalda skatt til lands- og kommunukassa, at Líkingarráð Føroya ásetir nærri reglur fyrri, hvussu skattskylduga inntøkan skal gerast upp, hvussu hon skal skattast, og harafturat kundi verið ásett, at lógin skal hava gildi afturvirkandi frá 1. januar 1987.

Jógvan Sundstein var yvirhøvar ósamdur við uppskotinum, men kundi tó taka undir við nýggju greinunum um revsing fyrri svik á skattalógina. Hann helt tað vera rætt at rætturin tekur sær av slíkum málum.

Fáa ov lítið at vita

Men annars fýltist hann á, at andstöðan á tingi og fólk yvirhøvar einki fáa at vita, aðrenn slíkt stórt uppskot verður lagt fyrri tingið.

— Í okkara grannalondum er tað soleiðis, tá skattalógir verða broyttar, at tosað verður um hetta í mánaðar og ár frammanundan. Aðrenn ein samtykkir reglurnar. Her verður tað lagt fram, og bert 17-manna-samgongan kennir tað. Vit í andstöðini fáa bert 3-4 dagar at viðgera málið í. Hetta er ikki sømiligt fyrri eitt politiskt parlamentariskt stýri.

P-talið

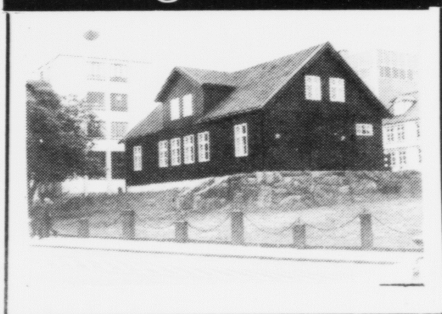
Jógvan Sundstein nam síðani við persontalið og visti á, at tað í síni tíð bert var ætlað til at brúka til samtíðarskattskipanina. Nú skal tað brúkast til at koda inn á hvørja ta einastu konto hjá hvørjum tí einasta persóni í landinum, soleiðis at ein til eina og hvørja tíð kann óbiðið fáa hesar upplýsingar frá peningastovnum.

Jógvan Sundstein segði, at tað ongastaðni í uppskotinum tendur, at skipanin við P-talinum verður á on-line-skipanini, men tað stendur í viðmerkingum, at nú skulu fólk sleppa undan at hugsa um sína inniogn o.l. Alt verður kodað inn í ta sjálvvirkandi skipan, sum skal koma.

Misnýtsla

— Tá kunnu fólk hjá skattamyndugleikunum sita og trýsta á knøttar og fáa allar upplýsingar fram og vit kunnu eisini ímynda okkum, at figgjar-málaráðharrin kann ringja

Úr tinginum

til skattavaldið og siga, at hann vil fegin hava hesar og hasar upplýsingarnar. Tá hevur ein so eina skipan, har allir ókonomiskir upplýsingar viðvíkjandi øllum persónum í landinum eru tøkir til nýtslu og sjálvandi eisini til misnýtslu. Soleiðis er framtíðar visiónin við hesum.

Nú kann ein siga, at hetta er ikki ætlanin, men vit vita, at einhvar skipan útviklar seg og hyggja vit til okkara grannalond, so vita vit, at fólk eru rætt og slætt so niðurkulaði av myndugleikunum, at har er als eingin mótstöða eftir.

Sigið sum er!

Jógvan Sundstein bar ótta fyrri, at skrásetingin fer at fáa gongd á onnur viðurskifti eisini so sum, at myndugleikarnir fara at krevja ognarskatt og rentuskatt o.l., soleiðis sum gjørt verður í útlandinum.

— Er hetta ætlanin, so haldi eg, at landsstýrið átti at sagt hetta. Tað er mikið møgult, at hetta ikki kemur í hesum landsstýrisskeiði, tí tað er bert háltannað ár eftir, men tað kemur væl eitt líkandi landsstýri sum hetta aftaná komandi val. So kunnu teir bara halda fram, og so kemur rentuskatturin fyrst og ognarskatturin næst o.s.fr.

— Vit hava jú sæð at hetta landsstýrið ynskir at taka pengar frá fólk. Tað er gjørt rættliga óliviligt hjá vinnuni sjálv-ari viðvíkjandi skattalegg-ingini, og tað er vorðið meira óliviligt hjá bæði vinnuni og tí einstaka við

teimum avgjældum, sum eru lögð á. Og hann helt fram:

Ikki bara óseriøs!

— Hetta verður ikki sagt fyrri at vera óseriøs, hetta er ikki fyrri at reka propagandu, men fyrri at ávísar tann heilt realistiska møguleikan, sum er til staðar, tá henda lógin er gjøgnumförd, hjá eini og hvørjari samgongu í framtíðini at freistast til at brúka og misbrúka hesi amboð, sum verða lögð teimum í hendurnar.

Jógvan Sundstein visti at enda á, at nýggju reglurnar hava við sær, at ein og hvør er tvingaður at gear partafelag fyrri sitt virki, t.v.s. at valmøguleikin er ikki longur til staðar.

Eisini verður ein avleiðing, at bankarnir fara at vera meira varnir at læna út pening uttan landskassaveðhald og nógva trygd.

Tey, sum reka virki, verða uppaftur meira varin við at geva kredit, tí øll tann sjálvvirkandi ókonomiska skipanin fær eitt skot fyrri bógvín.

jan

Adolf Hansen, tinglimur:

Óneyðugt við eftirliti og revsing — tað finnast eingir brotsmenn í Føroyum!

— Eftirlit og aftur eftirlit og revsing. Tað er ikki hetta tað snýr seg um, men tað snýr seg um at fáa samfelagið at virka betur — og ikki um at finna út av, hvussu vit kunnu fáa allar hesar 40.000 brotsmenninar fram úr krókunum, tí tað finnast eingir brotsmenn í Føroyum, segði Adolf Hansen, úr Framsóknarflokkinum m.a. undir tingviðgerðini av uppskoti landsstýrisins um broytingar í skattalógini.

Hann helt tað vera skeivt at lata allan líkingarrættin í hendurnar á líkingarmyndugleikanum, tí tá er tann lógarliga verjan heilt vekk.

— Eg beri ótta fyrri, hvørjar avleiðingar hetta uppskotið fer at fáa. Tað eru fólk, sum seta sínar pengar inn í føroyskar peningastovnar, tað eru tey, sum seta teir í bankar í útlandinum og tað eru tey, sum heldur seta pengar í gimsteinar o.l.

jan

Hesi fólkini skal tað almenna nú hava eftirlit við, men hvat við teimum, sum heldur velja at skvatla sínar pengar burt til ferðir, dýrar bilar og sprutt? Tey koma ikki inn undir hetta eftirlitið, segði Adolf Hansen og visti á, vandan við, at fólk í enn størri mun fara at flyta sín pening úr landinum fyrri at sleppa undan hesum eftirlitinum.

— Lat okkum ikki koma hartil aftur, at fólk fara at seyma pengar sínar í madrassina, t.v.s. at flyta teir av landinum ella seta teir í gimsteinar o.l.

Adolf Hansen helt tað annars vera ov galið, at fólk ikki skulu sleppa at hava nakað fyrri seg sjálvi longur orsakað av hesum lyklarholspolitikkinum hjá tí almenna, sum hann málbar seg.

Hann helt, at skattanevndin átti at blivið til millumtinganevnd og arbeitt viðari við uppskotinum.